

UKA 2015/93
18. november 2015
Peter Olsen

Folkehøjskolelet pillugit oqallinnissamik siunnersuut. Folkehøjskelinik siunnerfinnik isumaliuutersuutit toqqammavigalugit folkehøjskolelet ingerlatsiinnarnissaat anguniarlugu politikikkut qanoq ikorfartuisinnaavugut? Politikikkut iliuusissat suut aqqutigalugit tunngaviusumik periusissatut toqqammavissat ersarinnerusut qanoq suliniutissat ingerlanneqarsinnaappat, tamatumani folkehøjskolenik isumaliuutersuutinik toqqammaveqarnerit anersaakkut tunngaviusut qaffassarneqarsinnaappat?

(Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartunut ilaasortap Sara Olsvigip Inuit Ataqatigiinneersup folkehøjskolelet pillugit oqallinnissatsinnik siunnersuutaanut, matumuuna Inuit Ataqatigiinniit imatut oqaaseqaateqassaavut.

Siullermik Sara Olsvigimut qujanarujussuaq oqallisissiamut uunga nuannersumut pissanganartumullu, qilanaarpugullu oqalliseqataanissatsinnut.

Naluneqanngitsutut nunatsinni folkehøjskolelet qaqartugut marlunnik; siulleq Knud Rasmussenip Højskolia Sisimiuniittoq aappaattullu Qaqortumiittoq Sulisartut Højskolelet.

Knud Rasmussenip Højskolia

Knud Rasmussenip højskolia 1962-mi atoqqaartinneqarsimavoq, issittumilu ilisimasassarsiorartorsuup tusaamasap Knud Rasmussen-ip aqqa tassunga højskolelet.atsiunneqarsimalluni.

Oqaluttuarisaanerput kulturerpullu – tassa inooriaaserput pillugit ilinniarfissatut pikkorissartarfissalutullu pilersinneqarsimalluni. Ullumikkullu ulluinnarni Inuunerup Ilinniarfianik aamma taaneqartalernikuusooq amerlanerit nalussagunangilaat.

1977-mi højskolelet immikkoortortaqarfittaarpoq tassalu arnat ilinniarfiat; kalaallisuuliornermik assasornermullu tunngasunik sammisaqartunut ilinniarfissatut pilersinneqarsimalluni.

Aasakkut unnuisarfittut atorineqarsinnaasarsimalluni. Piffinni nutaajunerusuni KRH Sisimiuniittoq ingerlalluarsimasutut oqaatigineqarsinnaavoq atorluarneqartarsimaqaarlu; Augustimiit Decemberimut aammalu januarimiit Majip tungaanut ilinniarfissatut ilinniarfianik aamma taaneqartalernikuusooq amerlanerit nalussagunangilaat.

Sulisartut Højskolelet

Sulisartut Højskolelet 1977-mi aallartippoq Qaqortumi. Naatsumik oqaatigalugu sulisartut højskolelet tassaalluni, sulisartoqarneq pillugu tunngavigalugulugu qaammarsagaaffik, pikkorissartarfik nukissamillu aallertarfiusimalluni.

Taakku højskolelet marluk, inuiaqatigiit iluanni pingaaruterujussuutut inissisimanikuupput, kinaassutsitsinnullusooq kulturitsinnullu ilanngussimallutik, ilisarnaataallutillu; inuppalaassuseq aallaavigalugu – inuppalaassuserlu anersaaralugu pingaartillugulu ilinniarfissatut – ingerlatseriaaseq imaluunniit Qaammarsaaneq!

Inuiaqatigiit qaammarsarneqarnissaat højskolelet taakku marluk siunertarilluinnarpaat anguniagaannilu pingaarnersaalluni – inuppalaassuseq anersaaralugu toqqammavigalugulu ingerlatsineq qaammarsaanerlu.

Inuiaat siulimik ileqquannik – inuusiannik, kulturianillu paasinninngitsut, ilisimanningsut atuinngitsullu tassaapput inuiaqatigiit inuiaqatigiittut ineriartoqqissinnaangitsut, anersaakkullu piitsuusut.

Højskolit tamassa suliassaat ingerlassimasaallu. Ineriartorneq qaammarsaanerlu.

Kisianni ullumikkut pissutsit qiviarutsigit assiliaq allarujussuaq tassani takussavarput. Ajoraluartumik højskolit ingerlatsinerat qangatut ikkunnaarsimavoq. Allannngorsimasutut oqaatigineqarsinnaanngorsimagunarput.

Ullumikkut højskolit aningaasaqarniarnikkut erloqinartorsiulersimapput, ima erloqinartorsiortigalutik allaat pilersinneqarnerminni anguniagaasoq anersaajusorlu, inuppalaassuseq aallaavigalugu ingerlatsineq qimanneqaleriartuaarsimalluni.

Tamanna uggornarluinnarpoq ajuusaarnaannarani akuersaaruminaappoq!

Qangaanerusoq højskolit misilitsiffiunngillat soraarummeerfiunerlu ajorlutik. Inuttut inerikkiartornissaq, alloriaqqissinnaaneq, qaammarsarneqarsinnaaneq pingaartinneqarnerpaasimallutik "atuartitsinermi.

Ukiumut højskolinut aningaasaliissutaasarsimasut ukiorpassuarni allannngortinneqarsimannngillat. Tamatuma kingunerisimalerpaa, ajoraluartumik, ullumikkut højskolit ingerlatseriaatsiminnik allangortitsisariaqalersimallutik. Anersaaq aallaaviusoq qimanneqalersimallunilusoq.

Ingerlatsinermut aningaasartuutit matusinnaajumallugit aningaasanik isertitsiffiusinnaasunik assigiinnitsunik aaqqissuussiniartalersimapput, soorlu ingerlariaqqissutaasinnaasunik atuartitsinerit pikkorissaanerillu misilitsinnertallit,

Aningaasassarserusunnerlu ima atsigilersinnaasarpoq allaat hotelitut unnuisarfitut aamma atuuffeqalersinnaanermik eqqarsartoqalertarsimalluni misiliisoqartalersimallunilu.

Tamaattoqarsimappat tamanna ajuusaarnarpoq uggornarpoq akuersaaruminaapporlu. Tamanna siunertaanngilluinnarpoq.

Naatsumik oqaatigalugu ullumikkut folkehøjskoliutitta atugaat pitsaavallaartorsuunngillat akuersaaruminaappullu – pitsaanerusarujussuusariaqarput.

Folkehøjskoliutitta qanga, pingaartinneqarsimanerat ataqqineqarsimanerallu uterteqittariaqarparput

Eqqartoqqittariaqalerparput, ullutsinni højskoliutigunuku suniarigut? Qanoq piniarpagut? Qanorlu ingerlariaqqissagut? Højskolit qanoq ittut pilersissavagut? Højskolit pillugit qanoq politikkeqassaagut? Il.il.

Suliffissaaleqinermik akiuniarneq – Qaammarsaaneq!

Naluneqanningsutut suliffissaaleqineq akiorniarlugu naalakkersuisut pilersaarutiminnut ilanngullugit Piareersarfiit 21 mio.kr missaanik amerlanerusunik aningaasaliiffiginiarpaat, Piareersarfiit aqqutigalugit suliffissaaleqinerup akiorneqarnissaa takorloorneqarsimalluni.

Piareersarfiup suliassaa pingarneq tassaaginnarsimalluni, suliffissaaleqisup meeqqat atuarfianik inaarutaarusumik naammassinninnissaa, ilinniaqqinnissaminut alloriaqqissinnaalersillugu.

Kisianni taava imaanngilaq suliffissaaleqisut tamarmik pisariaqartikkaat Piareersaffinnissartik. Immaqa uffa suliffissaaleqisut ilaat allamik sammisaqarusukkuartut allatullu pisariaqartitsigaluartut.

Taakkuuppullu allatut sammineqartariaqartut. Taakkupput meeqat atuarfianitut ittunik atuartinneqartussaangitsut, allatulli ilillugit atuartinneqartussat, sammisassaqartinneqartussallu

Oqallinnerpullu tassunga sangutissagullu, taava ussarnartorsiornartorujussuanngorpoq oqassanerluni, soormi taava højskolit suliffissaaleqinermut akiuniarluni pilersaarutitta ilaannut ilanngutiinnassanngilagut?

Højskolit suliffissaaleqinermut akiuniarluta pilersaarutitsinnut ilanngunniartigit.

Isumassarsiatsialaassagaluarpoq Piareersarfinnut aningaasaliissuterpassuit ilaasa højskolinut aammalu soorlu Timi Asimi-kkutut ittunut ingerlatsivinnut aningaasaliissutiginnarsinnaanginnerpagut?

Timikkut anersaakkullu ikorfartorneqarnissaminnik pisariaqartitsisut højskoligut atorlugit ikiorsiiffiginiartigit.

Højskolit, inuit timikkut anersaakkullu nukittorsarfissatut qaammarsaavissaatullu pilerseqqinniartigit nukittorsaqqinniartigillu. Højskolit anersaavat uterteqqitsigu; Inuunerup Ilinniarfia uterteqqitsigu!

Højskoli misilitsiffiussanngilaq. Højskoli pinngitsaaliissutaassanngilaq. Kiffaanngissuserli tunngavigalugu inuttut ineriartoqqinnissamut aqutissiuussisarfiusaaq; inuppalaassuseq aallaavigalugu – inuppalaassuserlu anersaaralugu pingaartillugulu ilinniartitseriaaseq atorlugu – imaluunniit Qaammarsaariaaseq atorlugu.

Inuiaat qaammarsarneqarnissaat siunertaralugu højskolit taakku marluk ingerlaleqqinissaat sulissutigisisariaqarparput.

Inuit Ataqtigiinniit, Sara Olsvig isumaqtigilluinnarparput oqarmat piffissanngortoq højskolit pillugit oqallinnissatsinnut, højskolit pillugit ingerlariaqqissinnatsinnut;

Højskoliutigut suniarpagut? Sumut atorniarpagut? Qanoq ingerlariaqqinniarpugut? Tapersersuiniarpugut? Imaluunniit qanoq?

Inuit Ataqtigiit akissutissaq ataasinnaavoq; højskolivut nukittorsaqqittariaqarpagut, eqeersaqqittariaqarpagut, uummarissaqqittariaqarpagullu.

Inatsisartunut ilaasortap Sara Olsvig-ip oqallisissiaq allaavigalugu højskolit pillugit oqallinnissamik siunnersortaanut qujalluta, taamatut oqaaseqarluta oqallilluarnissassinnik tamassi kissaappassi.

Qujanaq!